

Dječji vrtić Pčelica

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA PČELICA MOKOŠICA ZA PEDAGOŠKU 2022./2023. GODINU

Mokošica, listopad 2022.

ŽUPANIJA: DUBROVAČKO-NERETVANSKA
GRAD: DUBROVNIK

ADRESA: BARTOLA KAŠIĆA 25, MOKOŠICA

EMAIL: info@dv-pcelica.hr

OSNIVAČ: GRAD DUBROVNIK

GODINA OSNIVANJA: 2019.

RAVNATELJICA: DIANA BRKIĆ

SADRŽAJ

UVOD	1
1. POJAM KURIKULUMA.....	2
2. KULTURA I SPECIFIČNOST USTANOVE	5
3. CILJEVI RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA DV PČELICA	6
4. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH SURADNIKA U VRTIĆU.....	18
5. DOKUMENTIRANJE U PLANIRANJU I OBLIKOVANJU KURIKULUMA VRTIĆA.....	19
6. PROGRAMI ZA RODITELJE	22
7. SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM	24
8. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA RAZINI USTANOVE.....	24
9. OSIGURANJE KVALITETE KURIKULUMA	27

UVOD

Kurikulum Dječjeg vrtića Pčelica temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (N.N 05/15).

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje temeljni je kurikularni dokument u Republici Hrvatskoj koji određuje sve bitne kurikularne sastavnice koje se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno - obrazovnog rada. Pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.).

Polazišta kurikuluma Dječjeg vrtića Pčelica su postojeći dokumenti, primjeri dobre odgojno - obrazovne prakse našeg i drugih vrtića te novih znanstvenih spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Također se temelji na inicijalnom obrazovanju, cjeloživotnom obrazovanju i profesionalnom razvoju svih stručni radnika, kroz cjeloživotno učenje.

Kurikulum Dječjeg vrtića Pčelica polazi od sljedećih dokumenata:

- ✓ Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- ✓ Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- ✓ Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2015.)
- ✓ Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.) – cjelovita kurikularna reforma u tijeku
- ✓ Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)
- ✓ Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)
- ✓ Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

1. POJAM KURIKULUMA

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevanju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i dr. potencijala.

Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenje činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno - primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit.

Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno - obrazovna djelovanja koja djeci omogućuju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja.

Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad je sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

1.1. Svrha i važnost predškolskoga kurikuluma

Temeljna uloga predškolskog odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja, a samim time i kurikuluma ovoga vrtića, osigurati takve uvjete koji jamče cjeloviti razvoj svih

individualnih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravati jednake mogućnosti svoj djeci. U vrtiću ćemo stvarati poticajne materijalne, socijalne i kadrovske uvjete te društveno okružje za kvalitetan život djeteta.

Nacionalni okvirni kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.), što je intencija i kurikulumu ovoga vrtića. Na taj način potičemo razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom, te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja želimo stvarati osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju.

Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno - obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja u skladu s potrebama i individualnim razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2. Struktura predškolskog kurikulumu vrtića

Temeljna struktura predškolskoga kurikulumu vrtića podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije:

- ✓ ja (slika o sebi),
- ✓ ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica),
- ✓ svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno - obrazovnog procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno - obrazovnog rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.3. Područja kompetencijskih dimenzija

Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te

međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutačnomu okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo)organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način. Sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađenoga) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okruženju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjene vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

2. KULTURA I SPECIFIČNOST USTANOVE

Kultura svakog vrtića je prepoznatljiva u zajedničkim temeljnim postavkama i uvjerenjima odgojitelja, ravnatelja i drugih stručnih djelatnika vrtića, administrativnog i pomoćnog osoblja te roditelja, a karakteristična je za djelovanje tog vrtića. Prepoznaje se po međusobnim odnosima ljudi, njihovom zajedničkom radu, upravljanju ustanovom, organizacijskom i fizičkom okruženju te stupnju usmjerenosti na kontinuirano učenje i istraživanje odgojno - obrazovne prakse u svrhu njezina unapređenja.

Već duži niz godina nalazimo se u procesu kontinuiranih promjena u odgoju i obrazovanju djece rane i predškolske dobi. Vrtić postaje mjesto inovacija na ovom području i to prateći suvremena zbivanja na području znanosti, stavljajući naglasak na bolje i dublje razumijevanje djece u našim uvjetima, jer tek dobro poznavanje i razumijevanje svakog djeteta omogućuje nam i adekvatno djelovanje. Zato naglasak u našem radu stavljamo na kontinuirano istraživanje odgojno - obrazovnog procesa, na stvaranje poticajnog okruženja u vrtiću i, sukladno tome, na podizanje kvalitete odgojno - obrazovne prakse. Razvijamo svijest o tome da kao pojedinac bez povezanosti i suradnje s drugima ne može puno učiniti. Suradničko okruženje, postojanje zajedničke vizije, zajednička odgovornost svih sudionika odgojno - obrazovnog procesa i kontinuitet profesionalnog usavršavanja, značajno su nam pomogli u svim etapama profesionalnog i osobnog razvoja. Dijeljenje i razmjena profesionalnih iskustava, zajedničke rasprave o našim pokušajima, uspjesima ili pogreškama u odnosu na dijete, roditelje, i ostale suradnike, omogućuju nam kontinuirano podizanje kvalitete naše odgojne prakse.

Misija naše ustanove, kao i svih odgojno obrazovnih ustanova, je skrb o djeci predškolske dobi, usklađena s načelima suvremenog odgoja i obrazovanja što podrazumijeva stvaranje što kvalitetnijih uvjeta za odgoj i učenje djece, kontinuirani profesionalni razvoj zaposlenih, što efikasnije odgojno-obrazovno djelovanje odgojitelja te kontinuirano unapređivanje partnerstva s roditeljima i širom zajednicom.

Vizija naše ustanove je biti prepoznati kao kvalitetna ustanova za djecu rane i predškolske dobi u kojoj djelatnici podržavaju samostalno, odgovorno i znatiželjno dijete, koji razvijaju svoje sposobnosti i kompetencije, koji su etični, talentirani, stručni i zadovoljni te su podrška obiteljima djece.

3. CILJEVI RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA DV PČELICA

Dva glavna cilja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja su:

- a) osigurati dobrobit za dijete i
- b) cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija.

Osiguravanje dobrobiti za dijete je proces kojim se integrira zdravo i uspješno individualno funkcioniranje te pozitivni socijalni odnosi u kvalitetnom okruženju vrtića. Planiranje odgojno - obrazovnog rada psihološki je, pedagoški i didaktički utemeljeno, a uključuje:

- ✓ osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit
- ✓ obrazovnu dobrobit
- ✓ socijalnu dobrobit

Postizanje cilja cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta te razvoj njegovih kompetencija, temeljimo na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te na prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja u vrtiću

Vrtićkim kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovite programe i program predškole. Pri izradi kurikulumu stavljen je naglasak na specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje. Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi naše djece, roditelja i lokalne zajednice. U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti.

Bitne pretpostavke ostvarivanju ciljeva postavljenih u kurikulumu su:

- ✓ podizanje stručnih kompetencija odgojitelja
- ✓ kvalitetna suradnja na relaciji roditelji-vrtić
- ✓ prepoznatljivost i podrška lokalne zajednice.

Prioritetna područja unapređenja u ovoj pedagoškoj godini su:

- ✓ organizacijsko vođenje ustanove
- ✓ kultura ustanove
- ✓ zdravstvena zaštita djece
- ✓ kurikulum i odgojno - obrazovni proces.

Sukladno razvojnom planu ustanove postavljeni su sljedeći razvojni ciljevi:

- ✓ Osnaživanje timskog rada
- ✓ Razvijanje komunikacije i kvalitete odnosa među djelatnicima
- ✓ Razvijanje partnerskog odnosa s roditeljima
- ✓ Praćenje i prepoznavanje individualnih kompetencija djece
- ✓ Osvještavanje važnosti o prevenciji zaraznih bolesti i očuvanju zdravlja

Vrtićki kurikulum je razrađen po odgojno - obrazovnim programima:

- ✓ redoviti program (1 - satni i 5 - satni)
- ✓ alternativni program prema koncepciji Marije Montessori
- ✓ posebni programi
- ✓ programi javnih potreba

Redoviti programi

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno - primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- ✓ pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštva
- ✓ poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta stručni djelatnici planiraju svoj rad
- ✓ učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- ✓ poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- ✓ poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (inkluzija djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- ✓ kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi

Ciljevi redovitih programa

Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz:

- ✓ zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- ✓ osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- ✓ stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje)
- ✓ zainteresiran, nedirektivni stav odgojitelja
- ✓ usvajanje vještina potrebnih za funkcioniranje u socijalnom okruženju

Integrirani i razvojni kurikulum u ovome vrtiću podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, poticajno materijalno okruženje koje potiče dijete na igru, istraživanje, stjecanje znanja, vještina i navika. Bitni aspekti rada su stvaranje poticajnog okruženja, individualizirani pristup, poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti, dokumentiranje procesa učenja djece i njihovih postignuća, refleksije i samorefleksije, predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja kao i provođenje zdravstveno - preventivnog potencijala i tjelesnog vježbanja od najranije dobi u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta, te razvijanja zdravih navika i navika za zaštitu od zaraznih bolesti.

Redoviti 10 - satni program obogaćen likovnim sadržajima

Temeljno polazište programa obogaćen likovnim sadržajima je:

- ✓ poticanje dječjeg likovnog stvaralaštva inspirativnim oblikovanjem neposredne okoline u kojoj svakodnevno borave i omogućavanje djeci da likovnim sredstvima i materijalima prikažu svoje misli, želje i namjere koje je u njima pobudio svijet koji ih okružuje
- ✓ upoznavanje i ovladavanje likovnim tehnikama, materijalima i elementima
- ✓ razvijanje senzibiliteta za likovno stvaralaštvo i umjetnost
- ✓ razvijanje osjetljivost za estetiku

Likovno izražavanje jedna je od bazičnih potreba djeteta i potreba za komunikacijom općenito, osobito za mogućnošću doživljavanja, primanja, razumijevanja, izražavanja i stvaranja poruka likovnim sredstvima i primjerenim oblicima likovnog stvaralaštva i umjetnosti.

Program je namijenjen djeci uzrasta od treće godine do polaska u školu, a provodi se uz redovni odgojno-obrazovni proces s naglaskom na neposredni likovni rad s djecom i na

dodatne likovne aktivnosti. Program se odvija kroz razne tematske sadržaje, likovna sredstva i tehnike:

- ✓ crtačke: olovke, ugljen, tuš i pero, tuš i drvce, kreda, flomaster, lavirani tuš..
- ✓ slikarske: pastel, akvarel, tempera, gvaš, kolaž, vitraj, mozaik modeliranje...
- ✓ kiparske: glina, glinamol, plastelin, žica, masa od brašna i vode, kaširana papir - plastika, papirna pulpa, kombinirane prostorne tehnike oblikovanja...
- ✓ grafičke: monotipija, pečatni tisak, zrcalni tisak...
- ✓ arhitektonske: izrada prostornih maketa...
- ✓ primjenjena umjetnost: tkanje, slikanje na platnu, svili, oblikovanje i izrada lutaka...
- ✓ dizajn: oblikovanje plakata, pozivnica, čestitki...
- ✓ novi mediji: rad na računalu, video, fotografija...

Otkrivalačko – stvaralačko - spoznajni proces karakterističan za stvaralaštvo u području umjetnosti najbolji je oblik učenja u ranoj dobi – učenja u kojem dijete istražuje svijet oko sebe.

Redoviti 10-satni program obogaćen glazbenim sadržajima

Osnovni cilj ovog programa je stvarati adekvatne poticaje i okruženje za cjelokupni razvoj djeteta, posebno one kojima će se zadovoljiti djetetova potreba za glazbom u svakodnevnom pristupu i radu s djecom te stvarati osnovu za razvoj glazbenih sposobnosti djeteta, a posebno glazbeno izražavanje i stvaranje ritmom, pjesmom, pokretom. Program je namijenjen djeci od treće godine života do polaska u školu.

Bitne zadaće u odnosu na glazbeni program:

- ✓ odabranom glazbom unaprijediti dječju spoznaju o glazbi te postaviti temelje glazbenog ukusa djece
- ✓ kroz glazbene aktivnosti razvijati pozitivne socioemocionalne odnose te utjecati na cjeloviti razvoj
- ✓ razvijati sposobnost slušanja, zapamćivanja te razlikovanja kontrasta tiho – glasno, tempa polagano – brzo
- ✓ razvijati sluh i osjećaj za ritam kroz igre s pjevanjem, brojalice, pjesmice, slušanjem glazbe (glazbeno pamćenje melodije i teksta)
- ✓ razvijati sposobnost, točne interpretacije, jasnog izgovora teksta te pravilnog disanja
- ✓ osigurati uvjete za slobodno stvaranje u pjevanju, plesu, izvođenju ritma na udaraljka te utjecati na razvoj motorike i koordinacije pokreta
- ✓ navikavati djecu na slušanje i otkrivanje lijepoga u klasičnoj glazbi upoznavajući poznate kompozitore

- ✓ upoznavanje djece s glazbenicima, glazbenim instrumentima te načinom sviranja
- ✓ glazbom stvoriti pozitivan osjećaj prema prirodi i prirodnim pojavama
- ✓ njegovati kulturnu baštinu te razvijati pozitivan odnos prema tradicijskom stvaralaštvu upoznavanjem tradicijskih pjesama, plesova, glazbenih instrumenata

Sadržaji rada biraju se iz područja razvoja glazbenog izraza, ritma, pjevanja, slušanja glazbe, dječjeg stvaralaštva i hrvatske narodne baštine. Koriste se suvremene metode i tehnike: izrada projekata, promatranja, sustavnog praćenja, bilježenje dječjeg razvoja i napretka u odnosu na glazbu, u skladu s načelom da se uspjeh djeteta mjeri u odnosu na njega samoga. Osiguravaju se uvjeti za poticanje samostalnosti djeteta, razvoj samopouzdanja i vjere u vlastiti uspjeh, bogatim poticajnim sredstvima i okruženjem koje poziva na igru kao osnovni oblik učenja predškolskog djeteta. Posebna pozornost usmjerava se na zadovoljavanje aktualnih potreba djeteta te na ostvarivanje zadaća za uspješno doživljavanje glazbe.

Redoviti 10-satni program obogaćen elementima folkloru i tradicijske baštine

Jedan od odgojnih ciljeva i temeljnih vrijednosti u radu s djecom jest očuvanje, njegovanje i oživljavanje kulturne baštine sredine u kojoj djeca žive. Razdoblje predškolskog odgoja važno je za poticanje osjetljivosti za vrijednosti baštine i upoznavanje običaja i tradicija. Kulturna baština je dio naše prošlosti i zbog toga je vrijedno već od vrtićke dobi djecu zainteresirati i s njom je upoznavati.

Ciljevi programa:

- ✓ doprinijeti da dijete izraste u odraslu osobu koja voli, poznaje i čuva svoju kulturu i tradiciju identiteta, te koja s radošću upoznaje i poštuje tradiciju drugih
- ✓ bogatiti dječje doživljaje sudjelovanjem u narodnim običajima, razvijati ljubav i pozitivne stavove prema njima i poticati na aktivno sudjelovanje u življenju tih običaja
- ✓ otkrivati i upoznavati tradicijsku kulturu vlastite obitelji, tradiciju kraja u kojem živimo i obilježja drugih kultura
- ✓ istraživati obilježja i posebnosti drugih kultura
- ✓ razvijati osjećaj pripadnosti i ljubavi prema folklornoj baštini
- ✓ osvještavati djetetovo pravo na različitost i zaštititi ga od mogućih netrpeljivosti ili neprimjerenih reagiranja
- ✓ koristiti ples za usklađivanje i estetsko oblikovanje pokreta, koordinaciju ritmičkih i plesnih potencijala i poticati kreativno izražavanje
- ✓ stvarati ozračje tolerancije i međusobnog uvažavanja kod djece

U kreativnoj atmosferi, kroz međusobnu suradnju djeca će imati prigodu susresti se sa sadržajima kulturne baštine te se likovno i scenski izražavati. Baština je nepreušan izvor poticaja stoga će se kroz različite aktivnosti, predmete i materijela poticati cjeloviti razvoj djeteta.

Alternativni Montessori program

Ovim programom želimo doprinijeti kvalitetnijem ostvarivanju prava djeteta na mogućnost izbora područja u kojem s veseljem i lakoćom uči, stvara i razvija se. Osnovni cilj Montessori pedagogije je osposobiti svako dijete da bude samostalno, emocionalno stabilno, socijalno osjetljivo i kreativno, s poznavanjem vještina koje će mu biti potrebne u budućnosti.

Ciljevi programa:

- ✓ osnovni cilj proizlazi iz pažljivo pripremljene okoline koja potiče djetetov interes, vodi ga u spontane, slobodno odabrane aktivnosti i djelovanje sukladno osobnim mogućnostima uz neznatnu pomoć odraslog
- ✓ zadovoljiti djetetovu prirodnu potrebu za učenjem, dijete „uči čineći“ vođeno vlastitom željom i interesima.
- ✓ poticanjem razvoja svih djetetovih prirodnih potencijala razviti dijete u samostalno, samosvjesno, kreativno i uravnoteženo ljudsko biće.

Montessori program i pribor obuhvaćaju pet područja djelovanja:

- ✓ vježbe iz praktičnog života
- ✓ vježbe za razvoj osjetilnih sposobnosti
- ✓ vježbe iz područja matematike
- ✓ vježbe za razvoj govora, čitanja i pisanja
- ✓ kozmički odgoj

Svako pojedino područje sadrži niz vježbi koje razvijaju određene vještine, znanja i sposobnosti.

Dobro pripremljena okolina je izuzetno bitna značajka Montessori pedagogije. Ona je spona, most djeteta s vanjskim svijetom koja potiče dijete na akciju. Ona „hrani“ djetetov um.

Kvalitetan i dobro osmišljen kontekst dijete potiče na smisleno djelovanje, istraživanje, učenje i, u konačnici, upijanje znanja. Prema koncepciji Marie Montessori navodi se šest obilježja pripremljene okoline kojih bi se trebali pridržavati kreatori prostora u kojem će se provoditi navedeni program:

- ✓ sloboda (dijete samo odabire pribore prema vlastitom interesu, ima slobodu kretanja u prostoru, trajanja rada s priborom, slobodu kreativnog izražavanja)
- ✓ struktura i red (pribori za rad su posloženi prema dobi djeteta i odgojno-obrazovnim područjima)
- ✓ jednostavnost (u prostoru nema suvišnih detalja koja bi nepotrebno odvlačila pažnju djece)
- ✓ priroda i zbilja (korištenje djeci bliskih i toplih materijala, primjerice drvo)
- ✓ socijalno okruženje (skupine su heterogene i uključena su u program i djeca s teškoćama u razvoju)
- ✓ intelektualno okruženje.

Voditeljice programa su odgojiteljice s višegodišnjim iskustvom u radu s djecom predškolske dobi i završenim specijaliziranim programom edukacije iz područja Montessori pedagogije.

Program katoličko – vjerskog odgoja

Vjerski odgoj je utkan u kulturu našeg vrtića, vidljiv u zajedničkim temeljnim postavkama i uvjerenjima odgojitelja i roditelja iz kojih djeca mogu iščitati da je odraslima do njih stalo, da ih vole, razumiju i poštuju. Prepoznatljiv je po međusobnim odnosima ljudi, njihovu zajedničkom radu i usmjerenosti na kontinuirano učenje i istraživanje odgojno - obrazovne prakse u svrhu njezina unapređenja, i kao takvog ga negujemo, potičemo i provodimo.

Ovaj program, obogaćen katoličko vjerskim sadržajima, provodi se u mješovitim skupinama dječjih vrtića „Mala kuća“ i „Ježić“, Osojnik.

Ciljevi programa:

Cilj katoličko - vjerskog odgoja je odgajati religioznu dimenziju djeteta i oplemeniti ju za jedine ljudske vrijednosti: savjest, intelekt, karakter, vjera, ljubav, nada i osobnost.

U redoviti program integrirani su elementi katoličko - vjerskog odgoja, gdje se indirektno, kroz igru, u djetetu potiče ljubav prema istini, dobroti, životu, potiče na empatiju i toleranciju. Odgojiteljice sa stručnim usavršavanjem iz Montessori pedagogije, provode Katehezu dobrog pastira prema Montessori načelima s djecom u dvije vjerske skupine u DV „Mala kuća“.

Pažljivo osmišljeni poticaji i aktivnosti uče dijete ljubiti i poštovati sebe i druge, ujedno ga odgajajući za odgovornost prema cijelome svijetu.

Program predškole

Program predškole namijenjen je za djecu u godini pred polazak u školu. Provođen će se u sklopu redovitog 5 - satnog i 10 - satnog programa za djecu koja su polaznici vrtića. Za djecu koja nisu polaznici dječjeg vrtića, također će se provoditi u prostorima vrtića u popodnevnim satima, u razdoblju od 1. listopada do 31. svibnja, tri puta tjedno u vremenu od 13 sati, s najviše 20 djece u dobi od pete, šeste i sedme godine života u prostorima namijenjenima za provođenje programa predškole u Dječjem vrtiću Pčelica. U sklopu provedbe 250 – satnog trajanja programa predškole, predviđeno je najmanje, 10% od ukupnog broja sati za provedbu drugih aktivnosti izvan ustanove kao što su posjete, izleti, kulturne priredbe, zdravstveni i sportski programi.

Cilj programa je osigurati okruženje u kojem će djetetu u godini pred polazak u školu maksimalno razviti sve svoje osobne potencijale, zadovoljiti aktualne interese i steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu na nove uvjete rasta i razvoja u osnovnoškolskoj sredini. Okruženje kao niz materijalnih i komunikacijskih čimbenika organizirat će se tako da potiče i regulira djetetov psihički razvoj, te da utječu na formiranje njegove osobnosti i njegovih socijalnih stavova i vještina. Osnovna zadaća programa predškole je razvijanje i unapređivanje: tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Program javnih potreba za djecu s teškoćama u razvoju – inkluzija

Program se ostvaruje u svim objektima Dječjeg vrtića Pčelica i integriran je u redovite programe. Namijenjen je djeci s teškoćama u razvoju koja su uključena u redoviti program vrtića.

Specifični ciljevi programa:

- ✓ odgojno - obrazovna praksa usmjerena na dijete, njegove individualne potrebe, sposobnosti, vještine i potencijale.
- ✓ uključivanje djece u prirodno okruženje redovnih skupina vršnjaka
- ✓ senzibilizaciju djece i odraslih za poštivanje i uvažavanje različitosti
- ✓ podržavanje kvalitetnih interakcija među svim sudionicima odgojno - obrazovnog procesa
- ✓ timski pristup u sagledavanju svih elemenata inkluzivnog procesa

- ✓ kreativnost u strategijama poučavanja
- ✓ planiranje rada s polazištem temeljenim na jakim stranama djeteta kao resursima za učenje
- ✓ planiranje optimalnog prostornog, materijalnog i vremenskog konteksta za dijete s teškoćama
- ✓ pružanje individualne stručne podrške radu trećeg odgojitelja

Ciljevi programa

- ✓ poticanje cjelokupnog razvoja djeteta s teškoćama u razvoju u uvjetima inkluzije (stručni tim, odgajatelji)
- ✓ osiguravanje uvjeta za uključivanje, otkrivanje, procjenu i praćenje psihofizičkog razvoja djece s teškoćama
- ✓ pružanje stručne pomoći i savjetovanje roditelja djece s teškoćama
- ✓ sustavno, kroz odgojno - obrazovne sadržaje i opću informiranost, djelovati na formiranje svijesti i izgradnju pozitivnih stavova i prihvaćanja djece s teškoćama u razvoj

Program za darovitu djecu

Program se ostvaruje u svim objektima Dječjeg vrtića Pčelica i integriran je u redovite programe, a namijenjen je darovitoj djeci, poticanju njihovih intelektualnih sposobnosti, apstraktnog i divergentnog mišljenja te razvoja socijalnih vještina.

Podrška darovitoj djeci unutar odgojno - obrazovnog sustava od iznimne je važnosti jer se oni nalaze unutar toga sustava upravo u kritičnome razdoblju za razvoj svojih visokih potencijala i za ostvarenje darovitosti. Identifikaciju treba započeti u predškolskoj dobi, jer prepoznavanje darovitosti u toj dobi može spriječiti eventualan neuspjeh darovite djece i učenika te pomoći odgojiteljima i učiteljima u osiguravanju odgovarajućih iskustava učenja i u poticanju razvoja djetetove motivacije. Psihološka i obrazovna istraživanja ukazuju na važnost rane identifikacije te ključnu ulogu obitelji i prvih učitelja; rano očitovanje darovitosti mora se prepoznati i poslužiti kao poticaj za intenzivnu i primjerenu odgojno - obrazovnu podršku

Ciljevi programa:

- ✓ rano otkrivanje i identifikacija potencijalno darovite djece
- ✓ utvrđivanje načina odgojno - obrazovnog djelovanja s ciljem zadovoljavanja potreba kroz dodatne, obogaćene sadržaje za rad
- ✓ poticanje razvoja darovite djece u vrtiću i izvan vrtića

- ✓ utvrđivanje specifičnih interesa djeteta, produbljivati ih i poticati
- ✓ kreiranje uvjeta u kojima dijete uči što ga zanima, poticati neovisnost, kreativnost, divergentno mišljenje
- ✓ educiranje odgajateljica o karakteristikama darovite djece i razvijanje senzibiliteta za specifične osobnosti darovite djece
- ✓ educiranje roditelja u prepoznavanju karakteristika darovite djece i mogućem načinu zadovoljavanja njihovih potreba
- ✓ podrška roditeljima u odgoju darovitog djeteta
- ✓ suradnja s vanjskim institucijama u svrhu zadovoljavanja potreba i interesa darovite djece

Tablica 1: Odgojne skupine i programi koji se provode:

		Skupina	Broj djece	Voditelji programa	Naziv programa	Vremenik provođenja			
Vrtić Pčelica	Centralni objekt	Jaslice 1	17	Višnja K. Tomašić Renata Prkačin	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Jaslice 2	17	Daria Kisić Irma Škobalj	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Jaslice 3	14	Andrea Lakić MarijaLujo Trupina	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Mješovita 1	26	Danijela Malić Sandra Marković	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Mješovita 2	26	Petra Mirošević Jasna Pačavar Popović	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Mješovita 3	25	Ana Kulušić Dijana Batinović	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Mješovita 4	26	Aida Rešetar Nikolina Gjaja	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Mješovita 5	25	Nada Kristić Marina Papac	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-		
		Vrtić Pčelica	Pčelica	Skupina	Broj djece	Voditelji programa	Naziv programa	Vremenik provođenja	
				Pčelica Vita	15	Draga Markić	Redoviti	01.rujna	-
Jaslice				Renata Sprčić	10-satni	31.kolovoza			

Pčelica Vita	21	Martina Saltarić	Redoviti	01.rujna	-
Vrtić		Ljubica Kordić	10-satni	31.kolovoza	
		Antonia Gavranovć			
Pčelica	19	Sonja	Redoviti	01.rujna	-
Aster		Karamehmedović	10-satni	31.kolovoza	
Vrtić		Marijana Oberan			
Pčelica POS	14	Nikolina Franković	Redoviti	01.rujna	-
Jaslice		Vanja Puljizević	10-satni	31.kolovoza	
Pčelica POS	22	Jasna Radić	Redoviti	01.rujna	-
Vrtić		Daniela Rabušić	10-satni	31.kolovoza	

Vrtić Pčelica
Područni objekti

Skupina	Broj djece	Voditelji programa	Naziv programa	Vremenik provođenja
Pčelica 1	23	Ivana Tušek	Redoviti	01.rujna -
Mješovita 1		Martina Miletić	10-satni	31.kolovoza
Pčelica 1	17	Ana Raguž Vrtiprah	Redoviti	01.rujna -
Mješovita 2		Helena Ivičević Bakulić	10-satni	31.kolovoza
Pčelica 2	13	Andrea Grgurević	Redoviti	01.rujna -
Jaslice		Mihaela Knežević	10-satni	31.kolovoza
Pčelica 2	12	Srđana Kravarović	Redoviti	01.rujna -
Mješovita		Nikolina Zec	10-satni	31.kolovoza
Pčelica 3	14	Marija Vuletić	Redoviti	01.rujna -
Jaslice		Ivona Mojaš	10-satni	31.kolovoza
Pčelica 3	18	Marijela Kunica	Redoviti	01.rujna -
Mješovita		Ivana Marković	10-satni	31.kolovoza
Mala Kuća	17	Maja Cigić	Vjerski	01.rujna -
Mješovita 1		Marija Zvono	program	31.kolovoza
		Martina F. Feregja		
Mala Kuća	17	Dubravka Kalinić	Montessori	01.rujna -
Mješovita 2		Tea Linares Hoyos	program	31.kolovoza
Mala Kuća	19	Nika Bagarić	Montessori	01.rujna -
Mješovita 3		Dijana Pinčević	program	31.kolovoza

Vrtić Pčelica
Područni objekti

Skupina	Broj djece	Voditelji programa	Naziv programa	Vremenik provođenja	
Pčelica Trsteno	22	Katarina Bošković Katarina Cvitanović Marija Viočić	Redoviti 10-satni	01.rujna - 31.kolovoza	
Pčelica Gromača Vrtić	14	Marina Puljizević Lucijana Papa Jerković	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-
Pčelica Gromača Jaslice	9	Natalija Šarić Marina Carević	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-
Pčelica Osojnik Jaslice	10	Tajana Šustić Kristina Ilić	Vjerski program	01.rujna 31.kolovoza	-
Pčelica Osojnik Vrtić	22	Tereza Gverović Antonija Urljević	Vjerski program	01.rujna 31.kolovoza	-
Pčelica Šipan Mješovita	9	Maris Zelen	Skraćeni 5-satni	01.rujna - 31.kolovoza	
Pčelica Zaton Jaslice	14	Ana Brailo Paula McDonald	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-
Pčelica Zaton Mješovita	20	Marija Rozić Snježana Matić	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-
Pčelica Zaton Starija	24	Katija Jujnović Bošković Miroslava Pavić	Redoviti 10-satni	01.rujna 31.kolovoza	-
Mala kuća Mješovita 4	13	Nikoleta Rikalo Matea Haramina	Redoviti 10-satni	01.rujna - 31.kolovoza	

4. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH SURADNIKA U VRTIĆU

Kao kvalitetnu podlogu za razvoj kurikuluma ustanove između ostalog stavljamo i otvorenost svih odgojno - obrazovnih subjekata za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje vlastite prakse. Profesionalno stručno usavršavanje radnika, uz naglasak na njegov kontinuitet, smatramo primarnim putem razvoja kvalitete ustanove u cjelini.

Zaposlenici vrtića aktivni su sudionici promjena koje bitno utječu na proces stvaranja zajednice koja uči i imaju obvezu stručnog usavršavanja, iz domena posla za koji su odgovorni u Ustanovi, jer je njihova razina stručnosti preduvjet osiguravanja suodgovornosti za jedinstveno ozračje ustanove. Stručnim usavršavanjem svih zaposlenika potičemo drugačije participiranje vlastitog svijeta, stvaramo osjećaj vrijednosti i učinkovitosti, potičemo mijenjanje stavova u odnosu na razinu vlastite odgovornosti u provođenju kvalitete rada ustanove.

Stručno usavršavanje u Ustanovi doživljavamo vrlo učinkovitim oblikom usavršavanja jer se temelji se na stalnom timskom radu što omogućava stvaranje uvjeta za kontinuirano propitivanje i ponovno razmatranje temeljnih stavova stručnih djelatnika u samom procesu te njihovu promjenu na bolje.

Stručno usavršavanje u ustanovi provoditi će se u smjeru poticanja kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno - obrazovnog procesa, osposobljavanja odgojitelja za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno - obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse i osposobljavanja odgojitelja o kvalitetnom dokumentiranju svih aktivnosti s ciljem što kvalitetnijeg razumijevanja djeteta i njegovog individualnog razvojnog puta.

Ciljani oblici rada:

- ✓ podržavanje razvoja osobnih potencijala i jačanje stručne kompetencije odgojitelja kroz edukaciju, iskustveno učenje i timski rad na istraživanju i unapređivanju odgojne prakse
- ✓ individualna prorada stručne literature
- ✓ rad na temi od posebnog stručnog interesa
- ✓ prisustvovanje stručnim skupovima, seminarima, radionicama, predavanjima, savjetovanjima
- ✓ prema godišnjem katalogu stručnog usavršavanja.

5. DOKUMENTIRANJE U PLANIRANJU I OBLIKOVANJU KURIKULUMA VRTIĆA

Dokumentiranje, prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije (etnografskih zapisa) koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, stila učenja, a time i osiguranje kvalitetne potpore njegovom razvoju. Dokumentiranje je istraživački proces i sastavni je dio refleksivne prakse, samorefleksije odgojitelja i razvijanja profesionalnih kompetencija odgojitelja.

Namjena dokumentiranja

U odgojnom procesu odgojitelj je u aktivnoj ulozi promatrača i procjenitelja razvoja djeteta, njegovih postignuća i kompetencija. Prikupljena dokumentacija omogućuje bolje razumijevanje djeteta, procese učenja i razinu postignutih kompetencija. Ona otkriva aktualnu razinu razvoja djeteta i definiranje smjera sljedeće zone razvoja. Namjena dokumentiranja je i bolje razumijevanje različitih segmenata odgojno - obrazovnog procesa, a osobito kvalitete okruženja za učenje djece. Dokumentiranjem se bilježe promjene koje se unose u prostorni i materijalni kontekst skupine i vrtića. Oblikovanje prostornog i materijalnog konteksta u funkciji je poticanja cjelokupnog razvoja djeteta. „Dokumentiranje omogućuje osiguravanje specifične potpore procesu odgoja i učenja svakog djeteta posebno, usklađeno s njegovim individualnim i razvojnim mogućnostima, kognitivnim strategijama i drugim posebnostima.“ (prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje)

Dokumentiranje nam pomaže i u izgradnji partnerstva s roditeljima i doprinosi razvoju roditeljskih kompetencija. Roditelj kroz dokumentiranje bolje razumije razvoj svog djeteta, proces učenja, samostalnosti, socijalne i emocionalne kompetencije, a posebno kompetencije učiti kako učiti. Dokumentiranje koristimo i u komunikaciji sa širom socijalnom zajednicom kako bi zainteresirani čimbenici bolje razumjeli složene procese koji se zbivaju u vrtićkoj zajednici. Dokumentiranje pridonosi oblikovanju i afirmaciji vrtića.

Oblici dokumentiranja

Oblici dokumentiranja su: dokumentiranje aktivnosti djece i dokumentiranje aktivnosti odgojitelja.

Dokumentiranje aktivnosti djece sadrži:

- ✓ individualnu dokumentaciju o djeci,
- ✓ slike i crteže djece, pisane uratke djece
- ✓ verbalne izričaje djece
- ✓ izričaje glazbom, pokretom
- ✓ dramske izričaje
- ✓ konstrukcije i drugi trodimenzionalni radovi djece

Samorefleksije djece sadrže:

- ✓ različite individualne i zajedničke uratke
- ✓ prikaze
- ✓ grafičke prezentacije
- ✓ konstrukcije
- ✓ snimke razgovora
- ✓ foto i video snimke
- ✓ plakate i panoje

Narativni oblici sadrže:

- ✓ bilješke za odgojitelje i stručne suradnike
- ✓ bilješke za djecu
- ✓ bilješke za roditelje
- ✓ profesionalnu zajednicu učenja
- ✓ izložbe i prezentacije

Opservacije postignuća djece sadrže:

- ✓ praćenje postignuća i sposobnosti djece
- ✓ anegdotske bilješke
- ✓ foto i video zapisi
- ✓ dokumentacija o različitim aspektima okruženja
- ✓ bilješke o socijalnim interakcijama djece
- ✓ bilješke o stilovima učenja djeteta
- ✓ foto, audio i foto zapisi

Dokumentiranje aktivnosti odgojitelja sadrži samorefleksije odgojitelja i zajedničke refleksije odgojitelja i stručnih suradnika u vrtiću. Samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja odnose se na kvalitetu odgojnih intervencija odgojitelja u igri i aktivnostima djece, prepoznavanje aktualne zone razvoja i definiranje sljedeće zone razvoja učenja djeteta,

različite aspekte odgojno - obrazovnog procesa, uočavanje kriznih točaka u procesu i promjene kojima se poboljšava život djeteta u skupini i drugo. Na osnovu valorizacije odgojno - obrazovnog procesa u pedagoškoj godini 2021./2022. možemo biti djelomično zadovoljni dokumentiranjem. Uspješno se dokumentiraju aktivnosti djece u vrtićkim skupinama. Potrebno je intenzivnije dokumentirati proces i aktivnosti djece u jaslicama putem video zapisa.

Dokumentiranje aktivnosti odgojitelja također treba realizirati planski i sustavno. Samorefleksije odgojitelja se, većim dijelom, dokumentiraju u mapama profesionalnog razvoja odgojitelja. U timskom radu nedostaje više zajedničkih refleksija na osnovu video zapisa. To je alat za mijenjanje i unapređivanje odgojne prakse.

6. PROGRAMI ZA RODITELJE

Program suradnje s roditeljima ima za cilj osnaživanje ove predškolske ustanove u pružanju što kvalitetnije podrške roditeljima, a u najboljem interesu djece.

Oblici suradnje:

- ✓ uključivanje roditelja u odgojno - obrazovni proces
- ✓ roditeljski sastanci (informativni, komunikacijski, tematski)
- ✓ individualni razgovori tijekom cijele godine
- ✓ radionice kreativne i edukativne
- ✓ druženja
- ✓ razmjena informacija
- ✓ boravak roditelja u skupini
- ✓ prikupljanje različitih neoblikovanih materijala
- ✓ zajednički rad na uređenju unutarnjeg i vanjskog prostora
- ✓ sudjelovanje u zajedničkim projektima
- ✓ uključivanje u kreiranje kurikuluma
- ✓ zajedničko planiranje i evaluacija cjelovitog odgojno - obrazovnog procesa

Program Rastimo zajedno

Program radionica za roditelje Rastimo zajedno namijenjen je roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života. Program je nastao kao dio Programa za rani razvoj i poticajno roditeljstvo *Prve tri su najvažnije*, koji je Ured UNICEF-a započeo unutar Projekta za podršku roditeljstvu u zajednici. Nositeljice konceptualno-programskog dijela programa su prof. dr. Ninoslava Pećnik i prof. Branka Starc. Ured UNICEF-a osigurava logističko-organizacijsku podršku. Program se provodi u suradnji sa Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi programa

Glavni cilj programa radionica Rastimo zajedno je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojem roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinu na koji žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu, upoznaju bolje sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Roditelji se također upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Program radionica za roditelje Rastimo zajedno ima zadaću omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koristi u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promicanja rasta i razvoja kako roditelja tako i djeteta.

Način realizacije programa

Kroz ciklus od jedanaest tematskih radionica za roditelje Rastimo zajedno preispituju se vrijednosti na kojima roditeljstvo počiva, uči se o potrebama djece i roditelja te o načinima njihova zadovoljavanja, vježbaju se komunikacijske vještine i odgovara na druga pitanja za koja roditelji izraze interes. Radionice traju dva sata i tematski se vezuju za sljedeće sadržaje:

1. radionica - Roditelji 21. stoljeća
2. radionica - Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta
3. radionica - Roditeljski ciljevi
4. radionica - Sva naša djeca i kako ih volimo
5. radionica - Slušanja-vještina roditeljstva
6. radionica - Kako dijete uči o svijetu oko sebe
7. radionica - Postavljanje granica
8. radionica - Biramo i kreiramo rješenja
9. radionica - Još želim znati
10. radionica - Biti roditelj-utjecaj i izbori
11. radionica - Završetak i novi početak

Specifičnosti programa

Program se provodi kroz grupni rad s roditeljima (10 - 12 roditelja), u kojem se njeguju partnerstvo i suradnički odnosi. Obzirom da je riječ o programu namijenjenom općoj populaciji tj. svim roditeljima, jedan od posebnih izazova u vođenju radionica je različitost roditelja koji se uključuju i njihova različita očekivanja od programa. Ravnopravan voditeljski tim, svojom međusobnom komunikacijom i suradnjom, povjerenjem i međusobnim podupiranjem, uvažavanjem različitosti, iskazivanjem i rješavanjem nesporazuma bez prijetnje samopoštovanju, model su ostalim članovima grupe.

Način vrednovanja

Evaluacija ishoda i procesa za roditelje u programu radionica Rastimo zajedno provodi se korištenjem upitnika i evaluacijskih lista, prije početka i nakon održanog ciklusa radionica.

Osvrt na održanu radionicu i uzajamna povratna informacija, zadaća je voditeljskog tima nakon svake provedene radionice.

7. SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Program usmjeren na suradnju sa širom društvenom zajednicom obogaćuje spoznajni razvoj djece o ulozi i radu društveno - kulturnih institucija. Otvorenost i suradnja ustanove s lokalnom zajednicom otvara prostor za osiguravanje različitih oblika izravne i neizravne pomoći u ostvarivanju i unapređivanju njezine kvalitete. Dječji vrtić Pčelica je aktivni sudionik života lokalne zajednice i pokretač raznovrsnih društvenih aktivnosti za djecu i roditelje.

Aktivnim sudjelovanjem u lokalnoj zajednici, ujedno se predstavlja rad i ukupno djelovanje ustanove.

U svrhu informiranja o radu ustanove surađujemo s lokalnim medijima, održavamo web stranicu vrtića i godišnje objavljujemo u tiskanom i digitalnom obliku vrtićki list „Pčelica“.

Suradnja s društvenom sredinom pridonosi uspješnom ostvarivanju zadaća te kvaliteti života djeteta.

8. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA RAZINI USTANOVE

Unapređivanje kvalitete komunikacije i jačanje komunikacijskih vještina svih sudionika odgojno - obrazovnog procesa

Zadaće:

- ✓ poticati međusobno uvažavanje, uvažavanje tuđih ideja i znanja koji mogu doprinijeti radu dječjeg vrtića
- ✓ poticati odgojitelje na primjereno i pozitivno modeliranje ponašanja pred djecom
- ✓ razvijati suradnju odgojitelja i djece, te odgojitelja i odgojitelja, kao i odgojitelja i roditelja kroz pozitivne oblike komunikacije
- ✓ poticati korištenje ja - poruka
- ✓ poticati korištenje emocionalnog reflektiranja
- ✓ poticati primjereno postavljanje granica
- ✓ poticati razvijanje vlastite emocionalne regulacije i kontrole
- ✓ poticati prevenciju sukoba

Očekivani rezultati:

- ✓ tijekom komunikacije koristiti tehnike aktivnog slušanja
- ✓ razvijanje osjećaja bliskosti i privrženosti te međusobnog uvažavanja
- ✓ ostvarivanje komunikacije koja odražava poštovanje djece, njihovih potreba i prava

Implementacija filozofije inkluzije u radu s djecom s teškoćama u razvoju

Zadaće:

- ✓ timski pristup radu s posebnim naglaskom na suradnju s roditeljima djece s teškoćama u razvoju
- ✓ evidentirati, poticati i evaluirati rad s djecom s posebnim potrebama kao i suradnju s odgojiteljima i roditeljima u obliku radnih dogovora te poticati odgojitelja na međusobnu razmjenu dobre prakse
- ✓ pružiti pravovremenu, odgovarajuću i kontinuiranu stručnu podršku djeci i roditeljima unutar vrtića u suradnji s odgojiteljima i roditeljima te vanjskim suradnicima
- ✓ kontinuirano stručno savjetovanje odgojitelja u radu s djecom s teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima
- ✓ suradnja s roditeljima djece s teškoćama u razvoju u korist aktivnog uključivanja roditelja u ranu intervenciju (modele podrške djetetu) te podizanja kvalitetne roditeljske uključenosti u interakciji s djetetom kod kuće

Očekivani rezultati:

- ✓ osiguravanje uvjeta za kvalitetno uključivanje djece s teškoćama u razvoju u sve aspekte odgojno - obrazovnog rada te ostvarenje suradničkih odnosa roditelja djece s djelatnicima vrtića (odgojitelji, stručni suradnici)

Jačanje kompetencija odgojitelja na putu prema kvalitetnoj praksi

Zadaće:

- ✓ podržavati razvoj temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje koje uključuju razvoj vještina, znanja, sposobnosti i stavova koje djeca trebaju kako bi ovladala vlastitim učenjem, socijalnim i interpersonalnim odnosima i komunikacijom
- ✓ stvarati uvjete za kvalitetno praćenje i dokumentiranje cjelovitog razvoja djece

Očekivani rezultati:

- ✓ poticanje odgojitelja na promišljanje, na novo učenje i na korištenje podrške koju mogu dobiti unutar svoje profesionalne zajednice

- ✓ usvajanje i korištenje metoda reflektiranja na vlastitu praksu
- ✓ korištenje metoda sustavnog promatranja djece

Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj

Zadaće:

- ✓ poticati usvajanje znanja o mogućnostima razvrstavanja otpada i poticati navike razvrstavanja otpada
- ✓ razvijati odgovorno ponašanje prema sebi, drugima i prirodi
- ✓ poticati stvaranje navika racionalnog korištenja higijenskog potrošnog materijala
- ✓ razvijati senzibilitet i ljubav prema tradicijskim vrijednostima mjesta u kojemu živimo i omogućiti djeci da tradiciju žive, njeguju i čuvaju od zaborava, te razvijaju svoj kulturni identitet
- ✓ poticati i stvarati uvjete za postupno razumijevanje pojedinih događaja u okolišu i razumijevanje njegovih utjecaja na život
- ✓ razvijati odgovorno ponašanje prema sebi i drugima (očuvanje zdravlja)

Očekivani rezultati:

- ✓ usvajanje osnovnih znanja o važnosti čistog okoliša i načinima brige za njegovo očuvanje te usvajanje navika i vještina koje tome doprinose (osobito pravilno zbrinjavanje otpada).
- ✓ ugradnja odgoja i obrazovanja za okoliš u svakodnevni život djece i djelatnika vrtića
- ✓ stvaranje pozitivnog odnosa prema okolišu i razvijanje osjećanja odgovornosti prema njemu
- ✓ buđenje interesa i poticanje djece na aktivnosti kojima će senzibilizirati obitelj i širu zajednicu
- ✓ razvijanje svijesti o zaštiti okoliša i onečišćenju plastikom, posebice u morskom okolišu te usklađivanje svih poslovnih procesa s ciljem smanjenja uporabe jednokratne plastike i pronalaženja rješenja prihvatljivih za okoliš

9. OSIGURANJE KVALITETE KURIKULUMA

S obzirom da se u vrtiću, kao ustanovi koja provodi odgojno - obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi, vodi briga o najosjetljivijoj dobi u životu svakog čovjeka, od izuzetne je važnosti usmjerenost na postizanje i održavanje visoke kvalitete odgojno - obrazovne prakse i kurikuluma u cjelini. Kako bismo mogli težiti kvaliteti rada potrebno je postaviti kriterije koji su nužni za održavanje kvalitete, a koje valja imati na umu:

- ✓ kontinuirano promišljanje, diskutiranje i evaluiranje kvalitete odgojno - obrazovne prakse;
- ✓ djelovanje sa ciljem unapređivanja odgojno - obrazovne prakse.

No, kada razmišljamo o kvaliteti, potrebno je uvidjeti da na kvalitetu utječe mnogo segmenata koji su međusobno isprepleteni: okruženje u kojem se djeluje, cjelokupno ozračje koje vlada u ustanovi, kvaliteta vođenja, odnosi između čimbenika, kakva je implicitna pedagogija cjelokupne ustanove, odnosno uvjerenje, vrijednosti i ponašanja pojedinaca.

Kurikulum je dinamičan, ovisan o mnogobrojnim čimbenicima i specifičan za svaku ustanovu, za svaku odgojnu skupinu. Zbog toga je važna unutarnja procjena. Osim vanjskih čimbenika koji provode evaluaciju kvalitete (nadležno Ministarstvo, AZOO, Centar za nacionalno vrednovanje), unutarnja procjena je izuzetno bitna jer čimbenici koji sudjeluju u samom Kurikulumu mogu kroz (samo)refleksiju provesti vrednovanje prakse u cjelini.

Standardi za procjenu kvalitete odnose se na cjelinu, ukupnost funkcioniranja ustanove, te na pojedine segmente. Kako bismo mogli ostvarivati pojedine segmente i vršiti njihovo vrednovanje, svake pedagoške godine pomno će se promišljati i postavljati standardi ostvarivanja kvalitete prema aktualnim potrebama ustanove. Standardi će se planirati Godišnjim planom ustanove, a vrednovanje istih će se provoditi na kraju pedagoške godine.

Svaka odgojna skupina će provoditi vrednovanje uspješnosti zadovoljavanja postavljenih standarda, isto kao što će i ustanova provesti cjelokupno vrednovanje kroz Godišnje izvješće ustanove prema standardima i kriterijima planiranim Godišnjim planom i programom rada.

Čimbenici koji sudjeluju u Kurikulumu trebaju biti osposobljeni za stalnu i kvalitetnu procjenu, ali i otvoreni za unapređivanje vlastitih osobnih i profesionalnih kompetencija kako bismo mogli sustavno i kontinuirano unapređivati vlastitu odgojno - obrazovnu praksu sa ciljem osiguravanja što kvalitetnijih uvjeta za ostvarivanje cjelokupnog razvoja djeteta.

KLASA: 601-01/22-01/10

URBROJ: 2117-1-123-22-01

Mokošica, listopad 2022.

RAVNATELJICA

Diana Brkić

PREDSJEDNICA

UPRAVNOG VIJEĆA

Jelena Dadić Račić

